

कालसमीरितं दूतरूपकालोक्तं ॥ प्रहसन्निति अहमेवस्वकृतमर्यादां नत्यक्ष्यामि वृथायंसंभ्रमः पितामहस्येतिहासः ॥ सर्वसंहारं कालं ॥ १६ ॥ देवदेवस्य सर्वदेवोपास्य
स्य परममद्भुतं परमं मदभिप्रायप्रकाशकत्वात् ॥ वाक्यं श्रुत्वा महती प्रीतिर्जाता ॥ तत्रागमनसंभवाच्च महती प्रीतिर्जाता ॥ १७ ॥ एवं संदेशानुमोदनं कृत्वा प्रतिसंदेशमाह ॥
त्रयाणामिति ॥ त्रयाणां भूर्भुवःस्वर्लोकानां कार्यार्थं प्रयोजनार्थं ममस्वेच्छामूलः संभवइति मयाप्यवगम्यते ॥ यद्वा तत्तद्वेषधार्म्यपिनटस्तत्तद्वेषानुरूपं व्यवहरन्नपि आ
त्मानं जानात्येव तद्वत् सोहंयतः यस्माल्लोकादिहागतस्तमेव गमिष्यामि ॥ १८ ॥ हेसंहाररूपकाल त्वं भेदद्रव्य एव प्राप्तोऽसि अतस्तत्र गमने विचारणानास्ति ॥ हृद्रतोऽस्ति संप्रा

श्रुत्वा पितामहेनोक्तं वाक्यं कालसमीरितं ॥ राघवः प्रहसन्वाक्यं सर्वसंहारमब्रवीत् ॥ १६ ॥ श्रुत्वामेदेव देवस्य वाक्यं परममद्भुतम् ॥ प्री
तिर्हि महती जाता तत्रागमनसंभवा ॥ १७ ॥ त्रयाणामपि लोकानां कार्यार्थं मम संभवः ॥ भद्रं ते स्तुगमिष्यामि यत एवाहमागतः ॥ १८ ॥
हृद्रतोऽसि संप्राप्तेन मे तत्र विचारणा ॥ मया हि सर्वकृत्येषु देवानां वशवर्तिनां ॥ स्थातव्यं सर्वसंहारयथाह्यह पितामहः ॥ १९ ॥ इत्या
र्षे श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये उत्तरकाण्डे कालवाक्यं नाम चतुरधिकशततमः सर्गः ॥ १०४ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ तथा तयोः सं
वदतोर्दुर्वासा भगवानृषिः ॥ रामस्य दर्शनाकांक्षी राजद्वारमुपागमत् ॥ १ ॥ सोऽभिगम्य तु सौमित्रिमुवाच ऋषिसत्तमः ॥ रामं दर्शय
मेशीघ्रं पुरामेऽर्थोऽतिवर्तते ॥ २ ॥

तइति पाठे योभावो मम हृद्रतः शुद्धब्रह्मात्मकः प्राप्तव्यत्वेन समे प्राप्त एवास्ति तत्र मेन विचारणा ॥ ननु तर्हि देव
प्राप्यतां किमनेनोपेन्द्रादिलोकगमनेन तत्राह ॥ मया हीति ॥ वशवर्तिनां मद्विधेयानां सर्वकृत्येषु स्थातव्यमतो यथा पितामह आह तथा करिष्यामीति शेषः ॥ वशवर्तिनेति
तृतीयांतपाठे देवानां सर्वकृत्येषु पितामहस्य वशवर्तिनां स्थातव्यमित्यर्थः ॥ प्रजारक्षणोद्देश्यकतपः कालिकमद्वरप्रदानादिति भावः ॥ १९ ॥ कतक० ॥ १०३ ॥ इति श्रीरा
माभिरामेश्रीरामीये रामायणतिलके वाल्मीकीये उत्तरकाण्डे चतुरधिकशततमः सर्गः ॥ १०४ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ एवं द्वंद्वकथासमये कालात्मक भगवत्प्रेरणया
दुर्वासस आगमनं ॥ तथेति ॥ १ ॥ मेऽर्थोऽतिवर्ततेऽतिक्रामति अतः पुरा पूर्वमेव शीघ्रं रामं दर्शय ॥ २ ॥